

1. Stručná charakteristika

Veškeré zboží, dodané firmou BEST®, a.s., je vyrobeno z vysoce kvalitního vibrolisovaného betonu. Dlažby, obrubníky a palisády (mimo dlažeb s ostařeným povrchem, dlažeb ve výšce 3 cm a vybraných silničních obrubníků) jsou vyráběny dvouvrstvě. Spodní vrstva zajišťuje vysokou pevnost, vrchní vrstva uzavírá povrch a dává výrobku dokonalý vzhled. Vysoká pevnost, mrazuvzdornost, odolnost proti působení vody a chemických rozmrazovacích látek, ekologická nezávadnost a u dlažeb navíc snadná rozebíratelnost jsou vlastnosti, které zařazují tyto výrobky mezi nejprogressivnější stavební materiály. Dlažba BEST je probarvena v celé své výšce, přičemž pohledová vrstva dlažby je probarvena intenzivněji než spodní pevnostní vrstva. Všechny tvarovky, kromě ztraceného bednění, prvků BEST – UNIKA a prvků pro podzemní sítě, jsou hloubkově impregnovány speciálním přípravkem výrazně zamezujícím nasákavosti betonu a zvyšujícím ochranu proti znečištění povrchu.

2. Doprava, manipulace s výrobky a jejich skladování

Při manipulaci se zbožím (doprava, složení, pokládka) se musí dbát na zvýšenou opatrnost, aby nedošlo k poškození betonových výrobků (poškrábání horní vrstvy, rozsypaní, porušení hran a rohů výrobků). Výrobky jsou dodávány na paletách, jednotlivé vrstvy dlažby v paletě jsou zpravidla prokládány rašlovou sítí, která eliminuje odření povrchu dlažby. Proti poškození jsou výrobky zajištěny vhodným způsobem (PE fólie, plastové pásy, dřevěné proklady). Při stohování zboží ve skladech a skladovacích prostorách je možné palety s výrobky ukládat maximálně ve 2 vrstvách, palety s dlažbami BEST – PLATEN a BEST – GIGANT pak pouze v 1 vrstvě. Skladování výrobků doporučujeme omezit od splnění dodávky do doby realizace stavebních prací na nezbytně nutnou dobu. Za případné škody a vady vzniklé na zboží vlivem povětrnostních podmínek, vzájemným dotykem palet při porušení fólie a prokladů jednotlivých vrstev nebo nepřiměřeně dlouhou dobou skladování výrobce neodpovídá.

Ridič je povinen při nakládce překontrolovat naložení a standardní zabalení na nepoškozené paletě (EUR, BEST, BEST „velká“, „prostá“). Pro zabezpečení kvalitní přepravy výrobků na místo určení je dopravce povinen navíc zajistit náklad na vozidle kurtováním dle pokynů výrobce. V případě nedostatečného kurtování (nebo v případě nedodržení tohoto opatření) nebude brán zřetel na eventuální poškození zboží při přepravě a následné reklamace. Při skládání jeřábem musí být použito vhodného závěsného zařízení. Použití lan je z důvodu možnosti poškození zboží a palet zakázáno. Za případné, takto poškozené zboží přebírá zodpovědnost dopravce.

3. Zásady realizací výrobků

Předpokladem správné funkčnosti plochy kryté betonovou dlažbou je dokonale zhotovená spodní stavba a plán, který svým složením a zpracováním musí odpovídat předpokládanému zatížení a geologickým poměrům. Podkladní vrstvy svým složením musí být vodopropustné, a to především u krytů vystavených přímému působení chemických rozmrazovacích látek, aby byl zajištěn odtok povrchové vody až na plán a tím byla splněna charakteristická vlastnost betonové dlažby. Při výjiměčném použití nepropustných vrstev u spodní stavby musí být vhodným způsobem zajištěno odvodnění spodní stavby (drenáže apod.), aby bylo zabráněno hromadění vody a roztoků chemických rozmrazovacích látek v loži dlážděného krytu. Mezi jednotlivými betonovými kameny je nutno dle normy DIN 18 318 zachovat spáry široké minimálně 3 - 5 mm, u dlažeb BEST – GIGANT 5 - 10 mm. Spára, která není tvořena samotným mezerníkem, je rozhodující pro statické chování dlážděného krytu. Správná šířka spáry a následně dostatečné zapískování eliminují možnost poškození dlažby během hutnění dlážděného krytu i během jeho užívání. Obrubníky se osazují dle normy DIN 18 318, tj. s mezerou 5 mm, která se nevyplňuje. Tato mezera je nutná především z důvodů objemových změn betonu při změnách teploty. Dále musí být provedeno řádné vyrovnaní dlažby za použití vhodné vibrační desky s plastovou podložkou (nesmí být použit hutnicí válec), aby došlo k vyrovnaní povolených výškových tolerancí a tím bylo docíleno rovného povrchu dlážděné plochy. Pro hutnění dlažby jsou vhodné vibrační desky s vyšší frekvencí vibrace (50 - 100 Hz). Vyrovnaní vibrační deskou je třeba provádět pouze na čisté a suché dlažbě a tak, aby nedošlo k poškození dlažby. Intenzitu hutnění je nutno přizpůsobit výšce dlažby - dlažby ve výšce 30 mm se při pokládce hutní vibrační deskou opatřenou ochrannou pryžovou podložkou s maximální hmotností do 100 kg. Dlažby ve výšce 40 a 60 mm je nutné hutnit vibrační deskou s plastovou podložkou o hmotnosti nejvýše 130 kg s nastavenou odstředivou silou 18 až 20 kN a dlažby ve výšce 80 a 100 mm je nutné hutnit vibrační deskou s plastovou podložkou o hmotnosti 170 až 200 kg s nastavenou odstředivou silou 20 až 30 kN. Dlažba BEST – GIGANT se hutní vibrační deskou o hmotnosti nejvýše 350 kg s ochrannou plastovou podložkou. V případě dlažeb pro nevidomé a dlažeb na terasy se vibrační deska vůbec nepoužívá. Na závěr pokládky, před provozním zatížením plochy, musí být opakovaně veškeré spáry zapískovány kvalitním suchým křemičitým pískem na celou výšku kamene, aby došlo k dokonalému zpevnění celé dlážděné plochy a zamezení odštípnutí rohů při vzájemném dotyku jednotlivých kamenů.

Položenou plochu lze plně zatížit až po uplynutí doby zrání betonu (28 dnů od data na expedičním štítku). Zásady pro pokládku dlažby, osazování obrubníků a palisád, stavbu opěrných zdí a plotů jsou podrobně zpracovány v informačním materiálu Doporučení pro pokládku na www.best.info. Naleznete zde i podrobné informace o pokládce dlažeb na terasy. Na www.best.info naleznete rovněž Návod na použití zdícího systému BEST – UNIKA.

4. Údržba dlážděných ploch

Kryty komunikací z betonových dlažeb jsou nenáročná na údržbu a během životnosti vyžadují pouze zametání a v případě většího znečištění čištění tlakovou vodou. Přesto je třeba mít na paměti, že pracujete s materiálem konečného architektonického řešení. Znečištění ploch např. olejovými skvrnami, potřísněním barvami, betonem, maltou, zeminou se prakticky odstranit nedají. Řešením pak je pouze výměna takto esteticky znehodnocených kostek. V případě použití vysokotlakého vodního čističského zařízení je třeba dbát, aby nedošlo k vyplavení spárovacího materiálu. Pokud je přesto spárovací materiál vyplaven, je nutné jeho doplnění. Betonové dlažby jsou odolné proti přímému působení chemických rozmrazovacích látek, a proto mohou být v zimním období tyto látky na dlážděné kryty aplikovány, ale musí být dodrženy nejvyšší přípustné dávky rozmrazovacích látek na plošnou jednotku krytu (vyhláška č. 104/1997 Sb., příloha 7). Při pluhování dlážděných krytů v zimním období musí být pluhovací zařízení opatřeno pryžovou stírací hranou (dlažby pro nevidomé se udržují zametáním). Dlážděné kryty mohou být v zimním období sypány vhodnými čistými posypovými inertními materiály (např. pískem). Pro posyp nesmí být použity odpadní materiály (hrubý štěr, popel, škvára, kamenný prach, lomové prosivky) obsahující velké množství prachových a jílovitých částic, protože při tání ulpívají na povrchu a způsobují poškození a těžko odstranitelné skvrny.

„Náletům“ plevelů a travních semen na spáry vydlážděných ploch se zamezí pravidelným sekáním trávníku na sousedních plochách ve správných agrotechnických lhůtách a standardním úklidem. Nebylo-li zamezeno prorůstání zeleně tímto způsobem, doporučuje se nežádoucí zeleň odstranit speciálními chemickými prostředky, např. postřikem přípravky ROUNDUP nebo CASORON G (způsob jejich aplikace je uveden v návodu na použití těchto látek).

5. Upozornění

5.1.

Případné rozdíly v barevných odstínech výrobků a strukturách jejich povrchů, vznikající díky technologickým možnostem výroby jednotlivých výrobních závodů, odlišnostmi v odstínech a vlastnostech vstupních surovin a odlišnostmi při zrání výrobků, nejsou závadou výrobku a po uplynutí určité doby od realizace stavebních prací zpravidla zmizí. Z tohoto důvodu se dodané výrobky nemusí zcela shodovat s vystavenými exponáty v ARCH CENTRECH nebo ve výstavních panelech.

Při výrobě vysoce pevných betonů ze zavilých betonových směsí může dojít během zrání betonu k výskytu vápenných nebo železitých výkvětů. Dle příslušných norem nejsou výkvěty na závalu jakosti, kvality, ani technických vlastností výrobků, nejsou považovány za významné, a proto nejsou ani důvodem k reklamaci. Po vyzrání plochy, za několik měsíců, výkvěty zpravidla zmizí.

Reklamace se zároveň nevztahuje na povrch, který byl následně znehodnocen působením ropných produktů, nevhodných desinfekčních a chemických přípravků apod. nebo nedodržením jejich nejvyšších přípustných dávek.

5.2.

Barevné provedení COLORMIX je tvořeno prolínáním několika základních barev. Každý COLORMIX je nutné posuzovat na celé ploše, kde je teprve dosaženo příslušného barevného efektu. Nelze posuzovat pouze jednotlivé kameny, vrstvy nebo palety. Jedná se vždy o originální řešení, které nelze nikdy stoprocentně opakovat. Z tohoto důvodu se dodané dlažby v barevném provedení COLORMIX nemusí zcela shodovat s vystavenými exponáty v ARCH CENTRECH nebo ve výstavních panelech.

Při pokládce dlažby, zvláště v barevném provedení a v provedení COLORMIX, je třeba vždy rozebrat a pokládat z více palet a více vrstev najednou. Předjde se tak případnému kontrastu přechodných barevných rozdílů na vydlážděné ploše, u provedení COLORMIX pak vzniku barevných skvrn. Stejný postup platí i při realizaci plotů a zdí z tvarovek BEST – NATURA v barevném provedení COLORMIX.

V případě jakýchkoli nejasností se můžete prostřednictvím telefonních čísel, uvedených v dodacím listě nebo v propagačních materiálech, obrátit na naše pracovníky, kteří vám rádi podají potřebné informace a zodpoví případné dotazy.

